

Abstrakt

Předkládaná práce se skládá ze tří samostatných článků, které byly publikovány v odborných recenzovaných časopisech. Publikované studie shrnují a zpřesňují dosavadní znalosti o vybraných konodontových faunách devonu se zaměřením na P1 elementy a na jejich potenciál v rámci biostratigrafie. Disertační práce se člení na tři hlavní části. První část je koncipována jako úvod, shrnutí cílů předkládané práce a použitých metodik při odběru a práci s konodontovými vzorky a výbrusy na mikrofaciální studium. Druhá část práce slouží jako obecný přehled problematiky konodontových elementů a jejich aplikace v biostratigrafii devonu, charakterizuje a popisuje geologické podmínky a paleogeografický vývoj oblastí, ze kterých studované elementy pocházejí. Třetí část následně shrnuje výsledky, rozvíjí diskusi k publikovaným článkům a obsahuje závěrečné slovo ke zkoumané problematice. Publikované studie, ze kterých tato práce vychází, jsou zaměřeny na platformní elementy ozarkodinidů a icriodontidů, jejichž globální rozšíření v čase i prostoru přináší možnosti jejich studia v odlišných prostředích a stratigrafických úrovních. Kromě toho je zde diskutována také mikrofaciální charakteristika studovaných profilů a problematika konodontové biostratigrafie v devonu. Celkově bylo odebráno a zpracováno 38 nových konodontových vzorků a 39 vzorků pro mikrofaciální analýzu z profilů Na Požárech, Praha-Radotín (pražská synforma, Česká republika) a Hushoot Shiveetiin gol (terán Baruunhuurai, Mongolsko). Dále pak byly do prací zahrnuty studie konodontového materiálu z muzejních sbírek prof. O. Wallisera z University v Göttingen, kde byl hlavní důraz kladen na vzorky ze stratigrafických řezů Cellon (Karnské Alpy, Rakousko-Italská hranice) a Atrous 3 (Anti Atlas, Maroko). Ve vzorcích z profilu Na Požárech bylo popsáno 13 konodontových taxonů a 18 ve vzorcích odebraných z lokality Praha-Radotín. Složení konodontových faun bylo z hlediska rodů a druhů v obou lokalitách srovnatelné. Z obou profilů byl popsán výskyt nového druhu *Zieglerodina petrea*, který byl později nalezen i ve vzorcích z lokality Cellon, což potvrdilo jeho výskyt v rámci peri-Gondwany. Tento taxon má velký potenciál pro biostratigrafické určení báze devonu, zejména pak v profilech, kde není zachycen výskyt druhu *Icriodus hesperius* nebo graptolitů druhu *Uncinatograptus uniformis uniformis*. Na základě morfologie nově popsaného druhu *Zieglerodina petrea* byl zkoumán jeho fylogenetický vztah k taxonu *Zieglerodina paucidentata*, který se také vyskytuje při bázi devonu a je globálně rozšířen. Na základě společného morfologického trendu redukce zubů a vzniku mezery v dentikulaci v posteriorní části platformního elementu bylo navrženo rozdělení do

několika morfologických podskupin, které bude základem pro další práce týkající se systematiky těchto druhů a zpřesnění jejich využití pro globální biostratigrafii. Mikrofaciální analýza potvrdila rozdílné sedimentační podmínky při hranici silur/devon v profilech Na Požárech a Praha-Radotín. I přes přítomnost Syphocrinitového horizontu jsou karbonátové sedimenty na lokalitě Na Požárech při bázi devonu z mělčího mořského prostředí, zatímco na lokalitě Praha-Radotín pocházejí z o něco hlubšího prostředí. V odebraných vzorcích z lokality Hushoot Shiveetin gol bylo popsáno 30 konodontových taxonů, včetně nového taxonu *Ancyrognathus minjini*. Součástí studia mongolských vzorků byl také popis konodontových biofacií, ve kterých bylo nalezeno několik kosmopolitních druhů a dva endemické druhy (včetně nově popsaného taxonu). Mikrofaciální analýza poukázala na převahu siliciklastických sedimentů. Sedimentační prostředí lokality Hushoot Shiveetiin gol bylo ve famennu zjevně ovlivněno vulkanickou aktivitou. Výsledky předkládaných výzkumů a publikací jsou důležité nejen pro využití v konodontové biostratigrafii v globálním měřítku, ale mohou být použity také při rekonstrukci paleoekologických podmínek a paleoprostředí, zejména v kombinaci se sedimentárními a mikrofaciálními analýzami.